

SVETI AUGUSTIN OPISUJE SVOJE KRŠTENJE

Pred tri godine, prepun ambicija i stvarnih nadanja u svjetovni uspjeh, došao sam u Milan. Sada stajah gol na rubu zdenca puna vode. Taj osmerokutni zdenac s tekućom živom vodom dao je napraviti Ambrozije. Njemu je broj osam bio posebno znakovit, jer se odnosio na osmi dan pashe - uskrsnuća Kristova. K tome, mislio je na sedam dana stvaranja te držao pouke za krštenje o stvaranju svijeta.

U noći od Velike subote do uskrsne nedjelje (vigilija), uđoh po prvi put u zgradu krštenja u kojoj se nalazio dosta velik krsni zdenac. Konačno se otvoriše vrata krstionice za mene i desetke "sposobnih", koji su skupa sa mnom zatražili od biskupa sveto krštenje. Drhtao sam. Zacijelo ne od hladnih i svijetlih mramornih ploča kojima je bio obložen krsni zdenac da bi djelovao svečanije. Uzbudjenje je obuzelo čitavo moje tijelo. Bio sam spreman. Cijelim sam bićem žudio čuti i shvatiti Isusove riječi. Malo prije u susjednoj dvorani započeo je sveti obred. Ambrozije je završio prvi čin. Stao je meni sučelice i zagledao mi se u oči. Živo se sjećam toga pogleda: vatren, prodoran, kao da oglašava slatku predaju! "Efeta", to jest "otvori se!" Izgovarao je, dok je tankim i nježnim prstima doticao moje uši i nosnice bez daha. Drhteći prenuh se - od tog časa nisam bio gluh na glas Gospodnji, nisam bio više nijem da razglašujem njegovu vijest spasenja

Sve je treperilo u meni. Kakav su neizmjeran učinak izveli u meni ti čini, koliku li su snagu ulijevali? Ostao sam naprosto zadivljen! Nutrina mojega bića spremno se darivala. Polemije i Feliks, dvojica đakona, pomazali su me uljem i pomašću, kao što su se mazali atlete prije nastupa. Tako je svima nama tumačio Ambrozije u dane pripreve za ovaj događaj. Poticao nas na još stroži život. Mi smo kao atlete upisani u klub tako nas je poticao. Pristupili smo klubu Kristovu. Stoga smo dužni pristupiti i tom borbenom nastupu. Razumjelo se da se moramo sučeliti sa silama zla, zavodljivosti, jer neprijatelj zna lukavo ući na igralište.

Ambrozije povisi glas, takva ga još nisam čuo, kao da mu se prolomio iz grudi: "Odričeš li se đavla i svih djela njegovih?" Zubi su mi cvokotali. Srce je moje bilo duge godine kao neosvojiva tvrđava, zaposjednuto osobno od sotone. Ali u taj čas pred biskupom koga sam poštovao, padoše zidovi, ugodni, iako rušeći se strašno. Punim uvjerenjem odgovorih : "Odričem!" Iznova Ambrozije zapita : "Odričeš li se svijeta i svega sjaja njegova?" Sav sam se tresao. Ja, koji sam od početka života stalno bio potican da blistam u svijetu tražeći časti i bogatstva, prignuh glavu i ponovno odgovorih pastiru : "Odričem!"

Drugi put se nađoh ogoljen. Osjećao sam se gol kao što sam više puta zamišljao kako je to bilo Adamu kad je zgriješio. Zapazio sam da se u meni budi

strah, sličan onome što je bio u našega praoca. Sada sam, na rubu zdenca, odbacio pred Ambrozijeve noge ne samo haljine, nego sam svukao sama sebe, sve svoje ambicije, veze, planove i zablude. Stari Augustin ostade ispružen ležati kao dronjak.

Ambrozije se približi rubu izvor zdenca i poče s novim tonom glasa, s onim odrješitim basom koji je impresionirao sve nas koji smo ga slušali i koji je bio tako različit od drugih. Časni biskup izmoli svečanu molitvu. Molio je da Bog blagoslovi tu vodu što je tekla iz kanala kroz usta glave nekog anđela, i slivala se svježa u krsni zdenac kao u plivalište. Mi smo se svi rasporedili unaokolo, atmosfera je bila u tišini. Da, moglo su se razgovijetno čuti riječi molitelja - pastira i živo žuborenje malog vodopada i ništa više.

Napokon sidoh niz stepenice u vodu do koljena. Đakon Kasto, poli me s nekom zdjelicom po glavi vodom koja se razlijevala u tisuću potočića niz lice, vrat i dalje po prsima i leđima. Ambrozije sa ruba zdenca pozva me i zapita: "*Augustine, vjeruješ li u Boga oca svemogućega?*" A ja potresen u svakoj žilici svoga tijela odgovorih: "*Vjerujem!*" Da, jer sam se predao svome Bogu i Gospodinu. On je postao moja najveća kasna radost, moj kralj, moja slava, svijetlost moga srca i mojih očiju, moja ljubav, moja nada, moj vječni otac. Hvalio sam njega u kojeg vjerujem, a u meni se budila pomisao da je Ambrozije anđeo Gospodnji, duhovni otac koji je u mene usadio čežnju za zajedničkim ocem. I opet je Kasto izlio vodu na moju glavu a Ambrozije zapita: "*Augustine, vjeruješ li u Gospodina našega Isusa Krista i njegov križ?*" Opran po drugi put odgovorih: "*Vjerujem!*" Čvrsto sam vjerovao u Jedinorođenoga koji nije nipošto kao prividan na križu, što sam ja, slijepac nekada držao i zamišljao, već je bio suvječan Očev sin, koji je prigrlio našu ljudsku narav i na sebe uzeo našu smrt te i sam umro na križu da nas oslobodi od grijeha. Vjerovao sam u onog Isusa, sasvim, kao što mi je Ambrozije razjasnio i što sam shvatio da je Isus za nas "jer sve imamo u Kristu Gospodinu. Ako želiš zacijeliti neku ranu, on je liječnik. Ako te muči vrućina, on je izvor vode žive. Ako te pritište grijeh i zloća, on je pravda i svetost. Ako se bojiš smrti, on je život. Ako želiš u nebo, on je put koji onamo vodi. Ako hoćeš izbjeći tmine, on je svjetlost. Ako si gladan, on je hrana i jelo."

Obraćajući se meni po treći put Ambrozije zapita: "*Augustine, vjeruješ li u Duha Svetoga?*" Ja uzbuđenim glasom odgovorih teći put: "*Vjerujem!*" U taj čas Kasto me polije opet vodom po glavi i čitavom tijelu. Uzvjerovao sam u treću osobu presvetog Trojstva, dar milosrdna Boga, posrednika da ga uživamo, poslije nego budemo udaljeni od vrata smrti. Duh Kristov i Očev, kako nas je učio Ambrozije pjevati himan: "*Deus creator omnium!*" - "Bože svega stvoritelju".

Više nisam drhtao. Grlo mi napusti suhoća. Da sam trebao tada reći koju riječ, to bi bio himan. U stvari, u srcu i pameti počeo sam pjevati, bila je to melodija izvanredne ljepote, neponovljiva. Bio sam kao omamljen osjećajima.

Bijela lanena haljina - Polako uzidoh uz stepenice zdenca. Polemije i Feliks obukoše me bijelom haljinom. Postavio sam se do onih koji su malo prije

mene bili u krsnom zdencu. Čekali smo u šutnji dok se svi izredaju u obredu krštenja.

Gledao sam ravno u oči Ambrozija koji je gledao u mene. Meni se učinilo kao da mi ponavlja malo prije postavljena pitanja. Formula je bila uvijek ista, tako se časni biskup zagledao prema svakome, kao da prvi put izgovara ono što je prije izgovorio. Govorio je svakome očitujući da dobro vidi unutra onoga za koga je molio milost spasenja. Malo sam u sebi mrmljao, jer su me u taj čas obuzeli znakovi zavisti. Opet se pojaviše iznova isti znakovi ali brzo prodoše. Da bi tražio oprostjenje i izvinjenje ali me iznenadi slika: jedne noći (tj. Ove!) Potekao je novi Jordan u ovom gradu što me je primio dok sam bio u krizi, Milan taj mali komadić Palestine, predstražar istoka. Kako sam doznao kasnije, Ambrozije se upravo za veći dio obreda nadahnuo obredima što su se prakticirali u Jeruzalemu za pripremu katekumena kroz Veliku sedmicu i Uskrsno bdijenje. Promatrao sam đakone koji su dovršavali svete čine polijevanja svetom vodom. Plakao sam od radosti!

Kad smo se opet svi skupili, Ambrozije je kleknuo pred svakoga od nas. Pomagali su mu Polemije, Fesiks i Kasto. On je svakome pojedinome prao noge i otirao ih a u međuvremenu je đakon Venerij čitao iz Ivanova evanđelja : *“Ako sam ja vama oprao noge, ja gospodin i učitelj, tako i vi trebate prati noge jedni drugima”*. Sasvim živo, sjećam se čuvstva što me obuzelo tog časa, kad je Ambrozije polijevao vodom iz srebrenog vrča (koju je Polemije skupljao u jednu posudu) moje udove obuzela je obazrivost i odgovornost. U obliku izravnog, nutarnjeg, nijemog razgovora, obratio sam se njemu, govoreći mu u sebi : *“O ti, Ambrozije, sveti biskupe, oče istinitoga života i vjere, ti si se spustio pred onima što bi bili sretni da tebi služe, čuj me. Htio bih skupiti odvažnosti i uhvatiti tvoje ruke i podignuti te. Želio bih imati snagu da prihvatim poniznost što je ti pokaza i razglasiti tko je pravi spasitelj, što ga ti predstavljaš!”*

Taj zadnji čin dirnuo me duboko, u dno srca. Sve mi je naviralo u isti čas. Tu je bio u prvom redu Ambrozije, koji je uveo pranje nogu u obred krštenja. Po tom činu, a taj se nije upotrebljavao u Rimu, trebao je poslužiti da bi od Boga mi dobili posebnu milost za onaj čas kad se naši koraci nađu na teškim stazama života. Obred je dodan završnom činu. Ambrozije je zazvao Duha Svetoga, da se izlije na nas, kao duh mudrosti i razuma, duh savjeta i jakosti, duh znanja i pobožnosti, duh svetoga straha.

Drugo što sam uočio u prošlim činima, to je da je u onom osmerokutnom zdencu ostao stari Augustin. Ostao je pokopan među blještavim mozaicima. Modrina i zlato iskaznice predočavali su blijedu sliku neba ka kojemu je krštenje pozvano da uziđe. Novi Augustin išao je sad u procesiji sa svijećom u ruci i u bijeloj haljini. Ulazili smo u baziliku. Do mene su bili Alipije, Licinijan, Adeodat. Šaptao sam a oni su tiho prihvatili ponavljajući nekoliko redaka himna *“Aeterne rerum conditor”* što ga je sastavio Ambrozije.

Svi što su malo prije bili u krsnom zdencu, tiskali su se u veću baziliku. Žamor što se čuo, očitovao je da su bili nestrpljivi da se što prije uključe u

pjevanje i molitve, nisu bili baš sabrani. Kršćanski Milan tiskao se oko svoga biskupa i svojih novokrštenika. U uskrsnu zoru godine 387. dne 25. travnja primismo po prvi put iz nježnih i tankih Ambrozijevih ruku kruh i vino. Pričestio sam se tijelom i krvlju Kristovom.

U trideset trećoj godini završio sam jedno poglavlje svoga života, polovicu, i konačno sam mogao započeti novi život. Sa pouzdanjem sam razmišljao da je moj daljnji život počeo sa zamahom u gradu kojeg sam uvijek volio, s kojim sam bio povezan osjećajima i poštovanjem prema mjestu moga spasa!

Dobio sam još jedan dragocjen motiv za poštovanje Ambrozijeva Milana, moj boravak i život u njemu. To mjesto dužan sam uvijek poštovati.

* * *

(Iz knjige: M. GARZONIO, *Ambrogio*. Così Agostino narrò la vita del maestro. Piemme. 1997. Edizioni piemma, Spa, Via del Carmine, 5, 15033 Casale Monferrato (al), str. 54- 60.

* * *

Preveo: fra Nikola Radić